

Parlamentul
Republicii Moldova

CGJ-08 nr. 201
12 mai 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative

(nr.115 din 16 aprilie 2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Evaluarea generală a proiectului de act normativ:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și prevederilor art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul legii supus avizării are drept scop sporirea efectivă a actului de justiție prin îmbunătățirea calității actelor judecătorești finale și de dispoziție emise în special de judecătorii și curțile de apel, precum și examinarea cauzelor în termeni rezonabili. Modificările și completările propuse indică la reducerea esențială a timpului de examinare a cauzelor aflate pe rolul instanțelor de apel, reducerea maximă a cheltuielilor pentru examinarea cauzelor, atât din partea instanțelor, cât și din partea cetățenilor, precum și excluderea la maximum a abuzurilor din partea participanților la procesele de judecată pe anumite cauze.

3. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, condiție obligatorie, potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr.100/2017, autorul menționează că, implementarea prevederilor proiectului nu necesită mijloace financiare suplimentare.

4. Conform prevederilor art. 58 din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare, iar potrivit art. 131 alin. (4) din Constituție, adoptarea proiectului de lege este condiționată de acceptul Guvernului.

5. Potrivit art. 35 din Legea nr. 100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru cele elaborate de deputați.

II. Observații de conținut și de respectare a cerințelor tehnicii legislative:

1. Pentru respectarea tehnicii legislative, în cazul modificării mai multor acte normative, modificările se expun în ordinea cronologică a datei adoptării/aprobării actelor normative modificate. Prin urmare, propunerea de modificare a Codului penal se va situa la art. I din proiect, iar propunerea de modificare a Codului contravențional – la art. II.

2. La art. I.

2.1. Potrivit regulilor de elaborare a actelor normative, textul introductiv al Art. I din proiect se va expune în următoarea redacție:

„**Art. II.** – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

2.2. Conform prevederilor alin. (4) art. 51 din Legea nr. 100/2017, în legea de modificare și/sau abrogare a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar exprimat prin cifre romane și urmat de punct. Prin urmare, paranteza de la pct. 1. și pct. 2. din proiect se va substitui prin punct.

2.3. La art. I, în textul introductiv al pct. 1., textul „Cod contravențional” se va exclude. Textul propus de către autori în redacție nouă, se va expune între ghilimele. De asemenea, se va indica denumirea articolului 471 din Codul contravențional.

2.4. Conform prevederilor art. 471, în vigoare, ale Codului contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, cu citarea părților.

Potrivit proiectului de lege, recursul se judecă fără participarea părților, în baza materialelor din dosar. Reieșind din modificările propuse, atragem atenție asupra neclarității componentei completului de judecată, care urmează a fi indicat expres.

De asemenea, atragem atenție la prevederile alin. (3) al art. 471 din proiect, care, în varianta expusă de către autori, creează confuzii și nu corespunde criteriului de calitate a legii. Nu este clar ce au avut în vedere autorii prin textul „Dacă instanța de recurs consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență”? Care vor fi criteriile de stabilire a interesului deosebit?

Întru respectarea condițiilor preciziei și clarității, precum și întru asigurarea transparenței și excluderea elementelor de coruptibilitate, este necesar de a indica expres aceste criterii de apreciere.

Această obiecție se referă și la alin. (5) al art. 472 cu referire la „termenul rezonabil”. Care vor fi criteriile de apreciere a termenului rezonabil de judecare a cauzei contravenționale cu recurs?

2.5. Pct. 2. se va completa cu dispoziția introductivă referitoare la articolul supus modificării, iar textul articolului 472, propus de către autori în redacție nouă, se va expune între ghilimele.

2.6. La alin. (4) al art. 472 textul „în problemele apărute” se va substitui prin textul „referitor la problemele apărute”.

3. La art. II.

3.1. Textul introductiv al Art. II din proiect se va expune în următoarea redacție:

„**Art. I.** – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 79¹ cu următorul cuprins:.”

3.2. Conform tehnicii legislative, textul propus de către autori în redacție nouă, se expune între ghilimele.

3.3. Reținem că, textul propus de către autori repetă în întregime textul expus la alin. (8) al art. 364¹ din Codul de procedură penală.

Pornind de la propunerea autorilor și de la normele dreptului penal și dreptului procesual penal, care reprezintă două ramuri distincte, cu obiect și principii de reglementare proprii, având totuși un scop comun, și anume îndeplinirea justiției, prin stabilirea tuturor faptelor care constituie infracțiuni, identificarea celor ce încalcă legea penală și tragerea lor la răspundere penală, pentru a corespunde criteriului de calitate a legii, considerăm necesar de a exclude norma de la alin. (8) al art. 364¹ din Codul de procedură penală.

3.4. Conform prevederilor alin. (2) al art. 51 din Legea nr. 100/2017, *„denumirea articolului cuprinde cuvântul „articolul” și numărul de ordine al acestuia, precum și exprimă succint obiectul de reglementare, fără a avea o semnificație proprie în conținutul articolului”*. Atragem atenție la denumirea art. 79¹, care urmează a fi revăzută din punct de vedere conceptual. Redacția propusă de către autori: „Aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege în cazul recunoașterii faptelor indicate în rechizitoriu”, poate crea confuzii de interpretare și aplicare a normelor juridice. Analizând cadrul normativ de referință, se denotă că aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege este deja reglementată la art. 79 din Codul penal. Astfel, pentru a exclude interpretările confuze, considerăm benefic de a situa propunerea autorilor într-un alineat separat al art. 79 din Codul penal, sau într-un articol separat cu denumirea, de exemplu: „Aplicarea pedepsei în cazul solicitării judecării cauzei conform procedurii simplificate printr-un **înscriș autentic**”. Înscrișul autentic al inculpatului va cuprinde atât recunoașterea faptei/faptelor descrise în rechizitoriu, cât și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

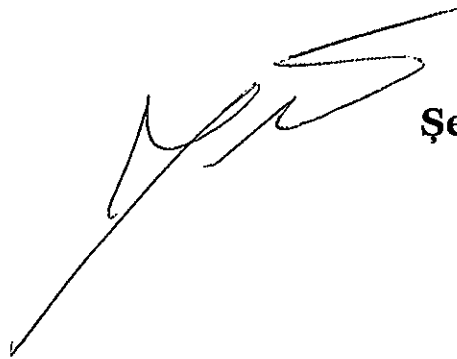
Caracterul neechivoc al recunoașterii impune ca înscrișul să cuprindă o manifestare de voință suficient de clară, prin referire la faptele reținute prin rechizitoriul, solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precizarea cunoașterii și însușirii acestor probe, precum și renunțarea la administrarea altor probe. O condiție importantă este admiterea cererii inculpatului, prin care se solicită judecarea cauzei în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale, deoarece prin respingerea cererii, instanța dispune judecarea cauzei în procedură generală. Aceste condiții trebuie îndeplinite cumulativ, ținând seama că declarația inculpatului nu este un act formal, ci și unul substanțial, de fond.

3.5. Considerăm astfel că norma propusă de către autori nu corespunde criteriului de calitate a legii, și prin urmare necesită a fi revăzută în sensul

includerii tuturor condițiilor necesare, expuse mai sus. În acest caz fiind relevante constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, potrivit căreia: **„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...].”**

În concluzie menționăm că, proiectul legii urmează a fi redactat luându-se în considerare propunerile și obiecțiile expuse din punct de vedere ale tehnicii legislative.

Referitor la oportunitatea adoptării, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

*Ex. Silvia Cojocari,
tel. 820-576*